

AKTIVITETSPAKET UTMANARSCOUTER

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Hej!

Det finns många orättvisor i samhället, både nära oss och långt borta. I Scouterna vill vi göra något åt att det är så. Dels för att bidra till en bättre värld, dels för att det hjälper oss att utvecklas som personer. Att vara aktiv i samhället hänger tätt ihop med att utveckla en känsla för naturen och få en förståelse för omvärlden. Men om du bara läser på, känner och förstår händer ju inget.

Som utmanarscout gäller det att se behoven och möjligheterna, att vara aktiv och engagera dig i frågor du tycker är viktiga – det kan vara alltifrån att vara scoutvolontär på andra sidan jorden, till att påverka kommunpolitiker, plocka skräp på stranden, ställa upp för sjöräddningen, samarbeta med andra organisationer, välja rättvisemärkta varor, förgylla tillvaron för de boende på ett ålderdomshem. Listan kan göras lång.

Om du vill förbättra något eller veta vad som händer gäller det att göra din röst hörd, i det lilla eller i det stora. Gör du det jobbar du också med att vara aktiv i samhället och du tränar på att upptäcka problem och bidra till en bättre värld. Samtidigt utvecklas du som individ genom att lära dig om demokrati i praktiken och inte bara genom att läsa om det i en bok. Learning by doing helt enkelt.

”Det här materialet syftar till att ge dig och din utmanarpatrull verktyg för att, genom scouting, göra skillnad. Bland annat med hjälp av den metod för lokalt och globalt samhällsengagemang som vi svenska scouter lärt oss från scouterna i Stora Sjöområdet i Östafrika.”

Lycka till!

DELA GÄRNA MED ER AV VAD NI GÖR ELLER VAD NI GJORT
GENOM ATT SKICKA ETT MEJL TILL MINSTORY@SCOUTERNA.SE

Scouterna

LOKALT OCH GLOBALT SAMHÄLSENGAGEMANG I SCOUTERNA

Lokalt och globalt samhällsengagemang i Scoutmetoden

Utmanarna gör aktiva samhällsinsatser, i och utanför Scouterna. Scouterna gör personliga ställningstaganden (t.ex. val för livsstilen) och agerar utifrån dem. Scouterna agerar själva med stöd av vuxna ledare. Utmanarscouterna bygger relationer med personer i olika länder, kulturer och livssituationer. Större samhällsinsatser genomförs i projektform, i eller utanför Sverige.

MÅLSPÅR

Förståelse för omvärlden

Utmanaren får möjlighet att reflektera över och lära sig om varför människor (i Sverige och i världen) har olika villkor och förutsättningar. Under sin tid i utmanarna kommer scouten till insikt om hur hans eller hennes handlande kan få globala konsekvenser samt hur omvärlden påverkar hans eller hennes dagliga liv.

Aktiv i samhället

Utmanarscouten utvecklar förmågan att se orättvisor och samhällsproblem och skapar möjligheter för sig själv och andra att aktivt bidra till lösningar. Scouten är en aktiv del av demokratiska processer på olika nivåer, både i Scouterna och i övriga samhället.

Ledarskap

Som roverscout arbetar scouten vidare med det egna ledarskapet och kan ta på sig ledarrollen i externa grupper. Roverscouten är en ledare som kan hjälpa andra att utveckla sitt ledarskap. Scouten leder inte bara andra, utan funderar också över sitt ledarskap och hur det kan utvecklas.

Existens

Utmanarscouten får diskutera och pröva sin livsåskådning i mötet med andra människor och söka kunskap om olika livsstilar. Utmanaren får tillfälle att låta sin livsåskådning få

konsekvenser i vardagen och att göra tydliga ställningstaganden, samt att respektera andras val. Scouten känner sig trygg med sina ställningstaganden, både i och utanför Scouterna.

Egna värderingar

Scouten utmanas att ta ställning och provoceras i sina värderingar och uppmuntras att pröva egna och andras ställningstaganden genom diskussion och handling. Scouten prövar sina egna etiska ställningstaganden genom diskussion och handling. Scouten prövar sina egna etiska ställningstaganden i relation till Scouternas värdegrund, scoutlag och scoutlöfte och ser dess konsekvenser.

Problemlösning

Utmanarscouten blir en kreativ problemlösare. Han eller hon får kunskaper och vana för de verktyg som behövs för att lösa både praktiska och teoretiska frågor. Scouten känner sig trygg med att pröva sina egna lösningar, men är samtidigt öppen för att lyssna på andras erfarenheter.

Kritiskt tänkande

Som utmanare utvecklas man till att tänka kritiskt, bilda sig en egen uppfattning och respektera andras. Scouten får utveckla förmågan att jämföra och kritiskt granska information från olika källor. Scouten är medveten om att det kan finnas många tolkningar och samlar egna fakta.

Scouterna

SCOUTERNAS VÄRDERINGAR.

VI MÖTS I VÄRLDEN.

Vi lär känna varandra och verkar för fred.

Scouterna finns i hela världen.

Vi är alla olika men ändå lika.

VI BRINNER.

Vi vill ha en bättre värld.

Scouterna engagerar sig

för rättvisa, miljö och

medmänsklighet. Vi bryr

oss både lokalt och globalt.

DEMOKRATI

Hur funkar beslutsvägarna i Scouterna?

Vad är en Demokratijamboree för något?

Vad gör en styrelse?

Vad innebär det att sitta i en styrelse?

Vilka sitter i er kårstyrelse? Finns det

någon utmanare där?

Vem för er talan?

När har er kår sina styrelsemöten?

Var någonstans är de?

UTMANARSCOUTER BERÄTTAR ATT:

Jag brinner för att kunna ha en fungerande avdelning då alla kan vara med oavsett fysiska och psykiska förutsättningar

Jag brinner för ett framåtgående samhälle

Jag brinner för att alla är lika värda och ska få vara med och ha kul, vad man än har för hinder

Jag brinner för att alla ska ha roligt och ha det bra!

Scoutmetoden och målspåren:

Scouternas hur och varför.

Lika viktigt som det är att veta *varför* vi gör något, är det att veta *hur* vi ska göra det. Medan målspåret är scoutings *varför* är scoutmetoden vårt *hur*.

Scoutmetoden är också en av de saker som gör scouting till scouting över hela världen. Även om scoutmetoden anpassas efter de lokala förutsättningarna så är kärnan densamma Överallt.

PROBLEMLÖSNING

Vi stöter all på problem i olika former – teoretiska som praktiska, stora som små. Ju fler problem du stöter på desto mer träning får du och desto bättre blir du på att lösa problem. Men det kan vara lätt att fastna i upptäckten av problem och inte komma vidare till lösningen.

Tänk på att du i din patrull, ditt lag din kår eller i samhället i stort inte är ensam om problemet och därför inte heller ensam om lösningen. Lyssna på varandra, samarbeta, ta in varandras idéer. Ni kommer att finna många bra lösningar tillsammans!

För varje problem som du löser lär du dig något nytt. Man brukar säga att man lär sig av sina misstag. Vad som också är säkert är att vi lär oss av de problem vi tar tag i. Glöm heller aldrig att ett problem som bara blir halvlöst ger ny kunskap som du har nytta av i framtiden.

Scouterna

CITAT FRÅN UTMANASCOUTER :

Jag brinner för att
scouting ska vara
öppet för alla, och
att vi ska arbeta
mot segregering

Jag brinner för att alla
oavsett sexuell läggning
respekteras

Jag brinner för att
förhindra orättvi-
sor av alla slag

Jag brinner för
allas lika värde
och rätt till utbild-
ning och dylikt

Jag brinner för att
umgås med andra
och samarbeta

Jag brinner för
att utvecklas som
person tillsammans
med patrullen

MÄRKEN

Deltagandemärken

Rösten – påverka världen utanför Scouterna

Mötet – träffa en ungdomsgrupp som har en annan inriktning än ni själva

Världen – ta kontakt med scouter i ett annat land

Intressesmärken

Internationellt: Möta

Scouting är en global rörelse med 38 miljoner medlemmar i över 160 länder. Internationellt: Möta handlar om att ha kontakt med scouter i ett annat land. Att träffas över gränserna är en viktig del av scouting. På så sätt bidrar vi till fred och förståelse mellan folk och länder. Som scout har vi fantastiska möjligheter att lära känna nya vänner från andra länder.

Världsförbättrare

Scouter är engagerade och vi bryr oss om hur samhället ser ut. Intressesmärket Världsförbättrare handlar om att göra något för andra och göra något som påverkar samhället. Att jobba med aktiviteter för det här märket handlar inte bara om en insats för vår omvärld, vår insats kan också ge nya insikter om oss själva. För att få Världsförbättrarmärket ska scouten tillsammans med sina scoutkompisar göra en eller flera aktiviteter där de gör en god gärning genom att göra något för andra. Det viktiga är att det blir en aktivitet som påverkar samhället mot en bättre värld.

Goda gärningar

Scouter kämpar för en bättre värld. Att tänka på andra, vara vänlig och hjälpsam kan verka självklart men ibland behöver vi hjälp att komma ihåg det och träna på att se vad vi kan göra för andra. En god gärning är när man, utan att man måste det eller tjänar på det, gör något för att hjälpa någon annan eller för att göra någon annan glad.

Scouterna

NORMER.

Genom att vara medvetna om normer kan vi göra en så bra scoutverksamhet som möjligt, för alla scouter! Men vad är då normer?

Normer kan enkelt beskrivas som en regel för hur något ska vara. Det finns nedskrivna normer, till exempel lagar och regler som vi skapar genom demokratiska processer. Där är ofta människors lika värde en central del.

Det finns också sociala normer. Det är oskrivna förväntningar och regler om hur vi ska se ut, vara och bete oss. Sociala normer handlar ofta om makt. De formar våra världsbilder och möjligheter genom att tala om för oss att det vi gör är rätt eller fel.

Många sociala normer är så självklara att vi inte ens tänker på att de påverkar oss, tex. vad för slags kläder som passar att ha i ett visst sammanhang. Ofta är det så att det är först när någon påpekar att de finns som de blir synliga. Det kan vara att uppgifter fördelas på ett visst sätt utan att någon tänkt på det, tex att på ett läger låta tjejerna stå i köket medan killarna sätter upp tälten och hugger ved.

Det finns sociala normer som gör att makten fördelas orättvist och leder till våld och förtryck mot de som inte passar in i mallen. Ett exempel på en sådan norm kan vara att en kille som har kjol på stan riskerar att bli hånad eller till och med slagen.

Normer är alltså en fråga om makt och möjlighet att påverka och ta plats i samhället, och hänger ihop med diskrimineringsgrunderna:

- etnisk tillhörighet
- funktionalitet
- kön (inklusive könsidentitet/-uttryck)
- sexuell läggning och identitet
- religion/trosuppfattning
- ålder
- klass/socioekonomisk status

Genom att tänka på hur vi uttrycker oss kan vi undvika att förstärka normer, och underlättar samtidigt för ALLA att få vara sig själva!

Varför behöver vi tänka på normer i Scouterna?

Om det finns starka sociala normer för hur en ska vara i ett sammanhang, blir det väldigt obekvämt och exkluderande för någon som inte anser sig tillhöra normen. Det leder till att personer kanske slutar i Scouterna, eller kanske inte ens börjar, för att de inte känner sig välkomna. Ett exempel kan vara att ledaren inte säger ifrån när det skämtas nedlåtande om homosexuella, eftersom hen förutsätter att alla i gruppen är heterosexuella.

Genom att tänka normkritiskt kan vi skapa ett tryggare och öppnare Scouterna, där fler kan och vill vara med!

Scouterna

OM AMAHORO AMANI

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Amahoro Amani – en metod, en organisation och ett internationellt samarbete

Amahoro Amani betyder fred på språken kirundi och swahili. "Amahoro Amani - för freden vidare" är ett fredsprojekt som ska bidra till att nå FN:s Millenniemål. Genom flera hundra små "fredsklubbar" ger projektet ungdomar i Stora Sjöregionen verktyg att arbeta aktivt med utveckling i sina samhällen och medel att sprida sina metoder till andra delar av världen.

Projektet genomförs främst av Scouternas och Kvinna till Kvinna:s partners i Rwanda, Burundi och Östra Kongo Kinshasa. Ända sedan 2005 har projektet varit ett unikt exempel på samarbete över organisations-, nations- och etnicitetsgränser, där medlemmar från både flick- och pojkscoutorganisationer arbetar tillsammans.

Under de senaste åren har Scouterna i Sverige varit delaktiga i projektet genom stöd, utbyten och samlarbetsprojekt. Under 2013 och 2014 läggs stort fokus i vårt Amahoro Amani-engagemang på att sprida metoderna i scoutverksamheten i Sverige och inspirera fler unga scouter till att mötas. Vi har inga fredsklubbar, men arbetar i våra patruller, lag och kårer med de frågor vi tycker är viktiga.

" – Vi är alla övertygade, och lovar, att förändra världen genom scouting, det är därför vi stannar i verksamheten, det är därför jag har stannat så länge! För att jag vet att vi kan skapa en bättre värld"

Prosper Roshemezimana, ansvarig för arbetet med Amahoro Amani hos l'Association du Scouts du Burundi

Scouterna är med i Svenska FN-förbundet som jobbar i Sverige med frågor gällande mänskliga rättigheter, och millenniemålen. På www.fn.se finns massor av fakta och tips på aktiviteter.

FN:s Millenniemålen fram till 2015

Millenniemålen är åtta mätbara mål för en bättre värld som syftar till att förbättra levnadsvillkoren för världens fattiga. Arbetet med millenniemålen startades år 2000 och ska vara uppnådda 2015. Vissa av målen har redan uppnåtts, andra har en lång väg kvar. Arbetet med vad som ska komma efter millenniemålen 2015 har redan startat, och kallas för post-2015-processen.

Millenniemålen kom till efter det så kallade millennietoppmötet år 2000 som hölls på initiativ av FN:s dåvarande generalsekreterare Kofi Annan. Vid mötet medverkade ledare för 147 av FN:s medlemsstater som enades om en deklaration, millenniemålsdeklarationen. Deklarationen har skrivits under av alla FN:s 193 medlemsstater och blev grunden för åtta konkreta och mätbara utvecklingsmål - Millenniemålen.

De åtta millenniemålen:

1. Halvera extrem fattigdom och hunger
2. Se till att alla barn får gå i grundskola
3. Öka jämställdheten mellan kvinnor och män
4. Minska barnadödligheten
5. Förbättra mödrahälsan
6. Stoppa spridningen av hiv/aids
7. Säkra en hållbar utveckling
8. Utveckla ett globalt partnerskap för utveckling

Millenniemålen i Amahoro Amani

I Stora Sjöområdet har projektet främst inriktat sig på sex av de åtta millenniemålen. Fredsklubbar, scouterna och guides angriper de identifierade problemen lokalt, och tittar på hur de i sitt kvarter eller i sin by kan förändra och förbättra för att bidra till Millenniemålen uppfyllande. Samtidigt inspireras svenska ungdomar till aktivt samhällsengagemang genom Amahoro Amani-metoden och samarbetet och bidrar på så sätt till förändring på hemmaplan.

Mer information finns bland annat på

www.fn.se
www.un.org/millenniumgoals
www.milleniemaalen.nu
www.endpoverty2015.org/
www.myworld2015.org/

Scouterna

ÖVA PÅ ATT BEMÖTA FÖRDOMAR OCH HÄRSKARTEKNIKER

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Genom att prata om beteenden och reaktioner tillsammans i utmanarlaget gör ni er redo för att ta tag i de utmaningar ni vill ta er an! Ni kommer med allra största sannolikhet, i olika sammanhang, att möta fördomar, om er själva och om andra. Det bästa ni kan göra är att förbereda er på att hantera det på ett bra sätt när det händer. Här kommer ett par diskussionsämnen att utgå ifrån. Öva öva öva!

Fall 1 Inbjudningen till ledarfesten är precis anslagen i kårlokalen. Ett glatt brev med texten:

På din avdelning har ni en ledare som blev rekryterad som förälder för 2 år sen. Din ledarkollega klappar henne på axeln och säger att till och med "föräldra-ledare" är inbjudna, kull! Hur reagerar du och vad gör du?

Fall 2 I din scoutkår driver tre 15-åriga tjejer jämställdhetsarbete. Styrelsen, där du är ledamot, ska ha möte och tjejerna vill komma och prata om könsroller i scouting. På mötet presenterar ordförande att under punkt nummer fyra får vi besök av tre unga tjejer som vill prata om tjejers roll i scouting. Tjejerna kommer, pratar och visar statistik över scoutrörelsen. De utmanar styrelsen med frågan: vad tänker ni göra av det här? Styrelsen ber att få återkomma och tjejerna lämnar mötet. Efteråt skrockar ordförande och säger: "Jaha, då har vi gjort vårt för jämställdhetsarbetet och ungdomsinflytandet i år. Nu går vidare till nästa punkt, höststädningen av lokalen." Hur reagerar du och vad gör du?

Fall 3 Du är ute och pratar om mångfald på en samling för scoutledare. Efter ett av dina pass kommer en ledare fram och pratar med dig. Personen antyder att det du pratat om är skitsnack och att scouting egentligen handlar om viktigare saker. Du får kommentaren:

"Om alla jobbade med scouting som du, skulle vi inte ha någon riktig verksamhet på avdelningarna."

Hur reagerar du och vad gör du?

Fall 4 Du är på planering av terminen med hela kårens ledare. Ni funderar på hur ni ska rekrytera och vilket tema terminen ska ha. Du vill gärna att kåren ska utvecklas, växa och börja arbeta med mångfald. Du föreslår att ni ska jobba med mångfald som tema och att rekryteringen ska ske i ett område nära scoutlokalen där det idag inte är så många barn som är scouter. Några i kåren tar förslaget på allvar och ni börjar fundera på hur det skulle bli och hur man kan göra.

En ledare, som varit aktiv i kåren i många år, säger att ni redan har försökt. "Vi rekryterade där redan på 80-talet och de är inte intresserade. De förstår inte friluftsliv och vi fick inget stöd från föräldrarna. De fattar helt enkelt inte hur man är scout." En annan som också var med då säger. "Jag förstår att du vill väl men lär av vår erfarenhet. Det funkar inte. De vill inte. Det blir för stora kulturkrockar. Vi kan inte förändra hela världen." Hur reagerar du och vad gör du?

Fall 5 Ni är två tjejer som pratar jämställdhet på en samling i distriktet. När ni pratat en stund räcker en av deltagarna upp handen och säger: "Ursäkta jag måste bara fråga, hur kommer det sig att det bara är tjejer som pratar om det här. Varför är inga killar engagerade i frågan?" Folk som sitter bredvid mumlar, några skrattar och ni kommer helt av er. Hur reagerar du och vad gör du?

Fall 6 Du har blivit tillfrågad att prata om mångfald på en samling med många scoutledare. Du känner ingen. När du precis ska gå in och börja prata frågar någon utanför vad passet ska handla om. Du svarar snabbt att du ska prata om mångfald; att alla ska vara välkomna i scouting. "Men det är ju redan så!" Svarar personen och går. Trigad av det börjar du ditt anförande: Hej och välkomna, jag ska prata om mångfald – scoutings viktigaste och kanske svåraste uppgift." Hur vet du det? Ropar någon bland deltagarna, och vem har bestämt det. Många skrattar. Någon säger att de tycker att sommarlägret är viktigare. Hur reagerar du och vad gör du?

Scouterna

ATT GÖRA SAMHÄLLSFÖRÄNDRING

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Samhällsengagemanget börjar och slutar inte i scout-lokalen, utan handlar om att kliva ut i världen; till andra organisationer, plattformar eller platser.

Amahoro Amani-metoden, som du kan läsa i sin helhet längs bak, handlar om att identifiera ett problem eller en utmaning, hitta en lösning och genomföra den – för att på så vis skapa en lite bättre värld.

Börja med att läsa tidningen eller kolla på tv, spana i skolan eller på stan efter saker som borde vara anorlunda. Ofta finns det mycket som inte står rätt till. Fortsättning på den här texten finns på sida 36 i Äventyrarboken (!), texten behöver redigeras lite så att vi får väck äventyrarkopplingen.

SÅ HÄR KAN DU SAMHÄLLSFÖRÄNDRING!

Skriv en insändare eller ett inlägg

Alla tidningar har en insändarsida, och det är klart att ni ska använda den! Eller varför inte skriva något längre på Facebook som andra kan dela? Om ni hittar ett problem där ni känner att den enda lösningen är att berätta för fler om hur det verkligen ligger till, kan det vara en bra idé att använda tidningar och sociala medier som medel för att nå ut till folk.

Ta er tiden på ett möte och skriv ihop era tankar och idéer. Skicka sedan in det till tidningen eller publicera. Det är alltid bättre att försöka berätta om problemet än att inte försöka alls.

Ställ frågan!

Ta kontakt med Stadsmissionen, Röda Korset eller någon liknande organisation och se vad ni som utmanarlag kan göra för att bidra till deras verksamhet. Många organisationer har ungdomsgrupper som jobbar i verksamheten, om ni kan få kontakt med dem går det kanske att samarbeta med jämnåriga och på så sätt komma fram till kreativa lösningar på problem.

Eller varför inte erbjuda er tid och er kraft till en verksamhet som behöver mer folk? Ställ helt enkelt den enkla frågan ”Hej, behöver ni hjälp med något?”.

Ordna loppis eller insamling

Anordna en loppmarknad eller basar till förmån för till exempel Scouternas Världsfonder eller något annat ni tycker är extra viktigt. Samla in saker, sälj utanför scoutlokalen, på gatan där ni bor eller vid en skola. Komplettera med att sälja kaffe och bullar och ordna insamlingsbössor.

Ett alternativ är givetvis att skänka bort pengarna till en organisation eller ett projekt som ni tycker är viktigt, men ni kan även samla in pengarna för att själva göra förändring. Kanske för att bjuda andra på aktiviteter eller stöd eller för att själva åka iväg och göra något som ni tror kan göra skillnad.

Kontakta en politiker

Kontakta politiker för att påverka dem i en fråga som ni tycker är viktig. I många kommuner kan vem som helst komma med ett medborgarförslag. Medborgarförslag är ganska informella, och behöver därför inte vara så svåra att skriva, och skickas ofta in som brev eller mail. Var noga med att skriva *vad* ni vill ändra på, *varför* ni vill ändra på det och *hur* ni vill att det ska vara istället. Testa även med tjänstemän som jobbar åt och med politikerna, eller med partiorganisationerna. De politiska partierna bedrivs precis som Scouterna med massor av ideell kraft. För mer tips, kolla upp Sveriges Ungdomsråd. Gör en insats lokalt

Arrangera aktiviteter för de som i er direkta närhet är i behov av det som mest. Ni kanske väljer att leka med barnen på ett barnsjukhus eller att helt omotiverat bjuda på tårta till de på det lokala äldreboendet.

Genom att engagera sig socialt i samhället får ni möjlighet till att bygga relationer med människor du annars inte hade träffat. Möjligheterna är oändliga - sätt er ner och fundera så kan ni säkerligen komma på en smart idé.

EXEMPEL FRÅN VERKLIGHETEN

Scouter stöttar utsatta flyktingbarn i DR Kongo

Under vintern 2013 tvingade strider mellan armen och rebellgruppen M23 i Demokratiska republiken Kongo tiotusentals människor att fly från sina hem. Många familjer splittrades och barn och unga i flyktinglägren lider av svåra trauman. Sedan våren är lokala scoutgrupper på plats och nu engagerar sig scouter i Sverige för människorna i flyktinglägren. ”- Amahoro-Amani-metoden har varit väldigt framgångsrikt i flyktingläger under krigstider. Scouts och guides kan genom sitt samhällsengagemang vända sig till utsatta grupper, framförallt barn, ungdomar och äldre för att tillsammans med dem planera och genomföra humanitära insatser för och med behövande. Man jobbar patrullvis, genomför lekar för barn, organiserar hajker och ungdomsläger och arrangerar tematiska utbildningar om bland annat konfliktlösning med fredliga medel” säger Lazare Nzeyimana, som engagerat sig i Amahoro-Amani i Sverige och Stora sjöregionen.

Scouterna

ATT GÖRA SAMHÄLLSFÖRÄNDRING FORTS.

TEMA:
Samhälls-
engagemang

”Projekt är ofta en brygga till reell påverkan för unga. Om du arrangerar ett event, gör en insamling eller manar till demonstration, så kommer insikten efteråt alltid att finnas kvar. Insikten om att du kan, att det går, att du kan göra igen om du vill. Självkänt kan det finnas negativa upplevelser bakom ett projekt – men dem kan man alltid lära sig av! Learning by doing som en scout skulle säga”

*Ur ”Getting Together – Creating Change”
från KFUM.*

FLER TIPS PÅ SAKER ATT GÖRA

- Sätt er in i vad som diskuteras på ett årsmöte eller styrelsemöte, medverka och presentera vad ni tycker
- Rekrytera nya medlemmar till scoutkåren
- Nät- eller nattvandring
- Skaffa ett fadderbarn
- Bygg en rullstolsramp till scoutlokalen om ni inte redan har en
- Prata med rektor eller VD eller någon annan med inflytande om vad ni tycker borde förändras i en verksamhet
- Tillverka och sätt upp affischer
- Organisera en flash mob!
- Gör en god gärning varje dag

LÄNK TIPS FÖR MER INFORMATION OM SAMHÄLLSFÖRÄNDRING

www.volontarbyran.org/
www.lsu.se
www.ungdomsstyrelsen.se
www.sverigesungdomsråd.se
www.drivhuset.se
www.samhälls-entreprenör.glokala.se
www.changemakers.nu
www.changemaking.ashoka.org
www.ungasocialaentreprenörer.se
www.reachforchange.org
www.peaceworks.se

Scouterna

ATT GÖRA SAMHÄLLSFÖRÄNDRING FORTS.

TEMA:
Samhälls-
engagemang

PAULINA OCH REBECCA DELADE UT SMÖRGÅSAR TILL HEMLÖSA MITT I JULHANDELN

”– Jag kunde inte föreställa mig hur många olika känslor jag skulle få uppleva av att göra något så enkelt som att göra några mackor. Glädjen och inspirationen jag fylldes av när Paulina berättade om sin idé. Inte bara för att den var sjukt bra, utan även för att någon äntligen tog initiativ och gjorde något! Stoltheten när jag såg hur många det var som på något sätt ville bidra till att göra något för andra, mindre lyckligt lottade medmänniskor. Genom att de flesta bidrog med en sådan liten slant som 5 kronor, en nästan obetydlig summa för många av oss, kunde vi köpa pålägg vilket gjorde stor skillnad. Många bäckar små gör en stor å!”

Känslan när man sedan delade ut mackorna är verkligen näst intill obeskrivlig. Första mackpåsen var man lite nervös, för man visste inte riktigt hur reaktionen skulle bli. Försiktigt gick vi fram till kvinnan som satt där på gatan i snövädret, men till skillnad från alla andra människor som bara gick förbi utan att ens skänka henne en blick, stannade vi upp, sökte ögonkontakt och frågade med ett vänligt leende om hon ville ha påsen med mackorna. Känslan jag kände inombords när jag såg tacksamheten i hennes ögon och det lilla leendet som spreds över läpparna när hon tackade så mycket och önskade oss en god jul är obeskrivlig. Jag blev så berörd att jag vara nära till tårar. Meningen var ju att vi ville göra dem glada, men samtidigt ville man gråta över att det faktiskt finns människor som blir så himla tacksam-

ma av att få några mackor. Mackor som för de flesta av oss tillhör den tråkiga vardagen.

Det var inga problem att hitta människor att dela ut mackorna till, tyvärr hittade vi dem lätt inne i vår huvudstad. Det som gjorde mig ledsen och även besviken var alla de människor som var inne och julhandlade för flera hundra kronor, men som inte låtsades om människorna på gatan som de gick förbi. De för oss obetydliga småslantarna kan betyda mycket för någon annan. Det är lätt att göra skillnad, mycket lättare än vad man tror! Att stoppa ner ett par gamla vantar som man ändå inte använder i väskan eller ha med sig en macka extra när man åker in till stan är inte ansträngande på något sätt, men kan fortfarande göra stor skillnad för en annan människa!

I Stockholm var vi totalt 18 stycken som gick runt i dryga två timmar och delade ut bröd. Det gick som vi hoppats, inte en enda smörgås tog vi med oss tillbaka hem. Två tredjedelar delades ut på gatorna, resten gick till två härbärgen. Det är visserligen synd att det var i behov, men samtidigt kul att veta att man på något sätt kunnat göra en skillnad. Det var ingen stor skillnad. Inte i världen och inte någon långvarig skillnad, men åtminstone kanske för en liten stund. Under en liten stund så kunde någon kanske glömma bort hungern som annars alltid är där.

Det var många som på något sätt bidrog till det här ”uppdraget”. Både Konditoriet där jag jobbar, eleverna som hjälpte till med att göra i ordning smörgåsar, skolkaféet som lånade ut köksredskap och de elever som åkte iväg för att slutföra hjältedådet.

Jag hoppas att fler kan bli inspirerade av den här lilla insatsen vi gjorde - tillsammans kan vi göra en skillnad.

Scouterna

AMAHORO AMANI-METODEN: 8 STEG TILL SAMHÄLLSFÖRÄNDRING

TEMA:
Samhälls-
engagemang

Amahoro Amani-metoden är ett sätt att göra samhällsförändring. Den möjliggör för dig att engagera dig i din egen närmiljö genom att göra dig medveten om din egen förmåga att förändra och påverka! Metoden kommer ur idéer om fred, samhällsengagemang och delaktighet och bygger på scoutmetoden.

Vi har lärt oss metoden av scouter, guides och deras partnerorganisationer i Stora Sjöregionen i Östra Afrika, där Amahoro Amani-metoden har utvecklats fram och används i lokala fredsklubbar runt i hela regionen. Metoden har stort fokus på den gemensamma förståelsen för varandra och handlar i grunden om att vi kan förstå och lösa konflikter först när vi förstår våra egna fördomar och normer.

Ett Amahoro Amani-projekt kan i princip pågå under hur lång eller kort tid som helst. Det viktiga är inte hur stort projektet är, utan själva arbetet för förändring på ett uppmärksammat problem.

1. Titta runt och diskutera

Samla patrullen och ta en titt på världen och ert lokala samhälle. Ett samhälle behöver inte nödvändigtvis betyda en hel stad utan kan vara ett mindre sammanhang som en park, en skola eller scoutkåren. Vad hittar ni i just er omgivning för problem som leder till konflikter människor emellan? Titta på andra projekt för samhällsutveckling och bli inspirerade!

2. Identifiera ett problem gemensamt

Titta igenom alla problem eller konflikter ni tillsammans uppmärksammat. Välj sedan det ni tycker är viktigast att arbeta med att lösa inom patrullen eller avdelningen.

3. Vad vill ni förändra/uppnå? Vilka är era mål?

Självklart vill ni bidra till en lösning av problemet ni identifierat, men kanske finns det även bakomliggande mål – för er själva och för samhället? Sätt gemensamt upp några tydliga, konkreta mål så att ni lätt kan utvärdera dem efteråt.

En av fördelarna med att arbeta i projekt och i grupp är att man kan sätta upp delmål och planera mindre delar åt gången. Därmed blir projektet inte för stort, slutresultatet blir enklare att nå och arbetsbelastningen i gruppen blir lättare att fördela jämt.

4. Hitta en lösning och gör en plan

Vad är det som faktiskt ska göras? Spåna fritt och diskutera med varandra om möjliga lösningar till problemet. Här kan det också vara viktigt att engagera de parter som är involverade i problemet eller konflikten. Slutresultatet blir bäst om ni arbetar tillsammans!

Tänk på att det finns många andra organisationer som jobbar med samhällsförändring. Finns det någon som

redan gör det ni tänkte göra? Kanske finns det möjlighet att samarbeta?

Nu är grunden lagd och det är bara att sätta igång! Dela upp ansvarsområden och gör en tidsplan. Stäm av då och då för att få en överblick av hur arbetet går samt vad som återstår. Behöver det justeras lite i planeringen för att nå målet?

5. Genomför projektet

Äntligen är det dags att göra det ni planerat inför! Själva genomförandet kan ske vid ett eller flera tillfällen. Glöm inte att genomföra projektet med alla inblandade parter för att uppnå bästa och mest hållbara resultat. Vi lär oss genom att göra, och vi gör bäst tillsammans!

6. Utvärdera

Efter genomförandet är det dags att utvärdera arbetet för att dra lärdom av vad som gick bra och mindre bra, och för att kunna ta med sig de erfarenheter ni fått vidare till nya projekt.

Exempel på frågeställningar kan vara:

- Vad gjorde vi riktigt bra och vad gick mindre bra?
- Uppfyllde vi målen?
- Hur löste vi eventuella problem/konflikter inom projektet?
- Är alla involverade parter nöjda?
- Behöver arbetet fortsätta? Hur behöver vi i sådana fall jobba?
- Vad tyckte andra om vårt projekt?
- Vad måste vi ändra på eller förbättra till nästa gång?

Planera gärna redan från början hur utvärderingen ska ske. Dokumentera genom att t.ex. spela in en film, fotografera, blogga eller rita under projektets gång och använd materialet som komplement till er utvärdering!

7. Dela med er!

Glöm inte att dela med er av projektet till andra – kanske blir det en källa till inspiration för någon annan? Sprid ert projekt i sociala medier, på kårens hemsida eller i lokaltidningen. Maila gärna en sammanfattning samt bilder, film och annat material till minstory@scouterna.se, så att fler scouter får ta del av och kan sprida er berättelse till ännu fler!

8. Fira

När ni uppnått ert mål måste det självklart firas! Var stolta över det ni gjort – oavsett om det blev precis så som ni tänkt er eller inte. Samla alla inblandade parter och fira. Det förtjänar ni!

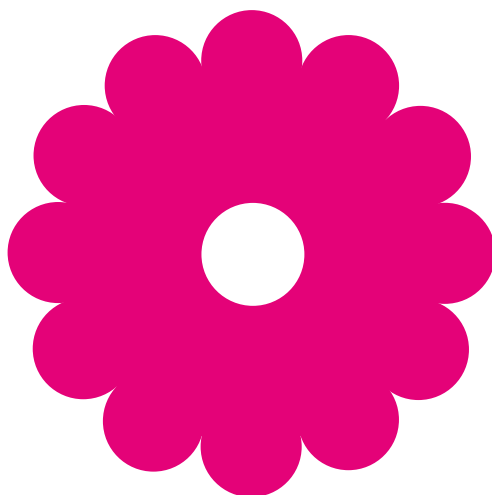

Scouterna

AMAHORO AMANI-METODEN: FORTS.

TEMA:
Samhälls-
engagemang

TÄNK DIG EN BLOMMA!

För att kunna lösa en konflikt är det viktigt att kunna skilja på vad som är det faktiska problemet och vad som bara är symptomen av ett problem – ofta en konflikt.

ENKELT ÄR ATT JÄMFÖRA PROBLEMET MED EN PLANTA, UNGEFÄR SÅ HÄR:

- Lövet och blomman symboliserar själva konflikten, alltså problemets symptom och det vi oftast ser och uppmärksammar.
- Stjälken symboliserar orsaken till konflikten, vilket är det som håller blomman och bladen vid liv.
- Rötterna utgör grunden till problemet och består ofta av normer och samhällsstrukturer som möjliggör problemet.

Det finns många sätt att lösa ett problem på. Det viktiga är att inte bara klippa av stjälken på plantan för att få blomman att falla av och tro att konflikten då försvinner. Om vi inte gräver upp hela växten med rötterna, kommer blomman – konflikten – bara att komma upp igen.

5 TIPS FÖR ETT LYCKAT PROJEKT

- Samla checklistor på ett ställe som alla har tillgång till
- Var inte rädd för att göra fel – fundera igenom vad som gick fel och hur ni justerar er plan på ett konstruktivt sätt
- Var tydlig med ditt och gruppens mål och förväntningar på varandra
- Lyssna in varandra och ta hänsyn till allas åsikter, utan att fastna i onödiga diskussioner.
- Blogga, fota, anteckna och reflektera under projektets gång.

Scouterna